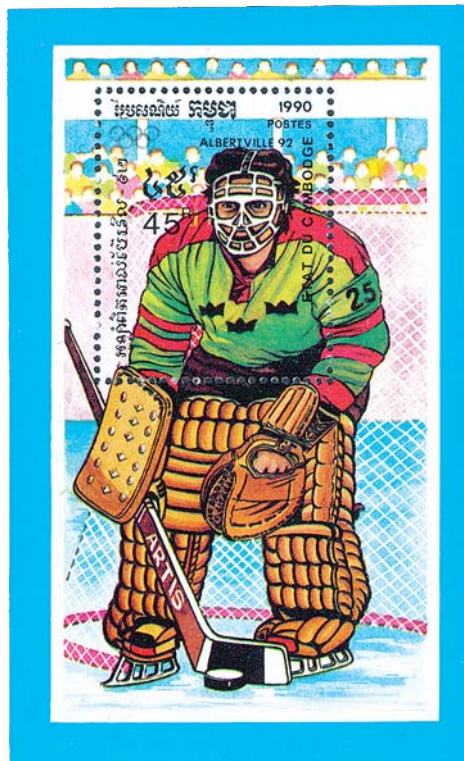

Rinkens kungar – och riktiga!

av Eva Blomster

Frimärkssamlandet är en mansdominerad hobby, men visst finns det många kvinnor som också är filatelister! Här får vi veta hur en av förstapristagarna i vår Berättartävling som ung introducerades i frimärkenas förtrollande värld, och som sedan blivit samlandet trogen.

Ett miniark från Kambodja utgivet inför OS i Albertville 1992. I Kambodja spelas troligen inte mycket ishockey, om alls. Sverige blev bara femma i denna OS-turnering. Lägg märke till den färggranna tröjan som frimärkskonstnären försett målvakten med!

Visst kan man sitta och drömma om hur det var i frimärkenas begynnelse. Hur man bestämde märkenas utseende, hur de skulle användas, och vem som tittade på dem. Eller t.ex. fundera på hur läget på den tiden var här i världen, eller hur den var för mig personligen då jag började intressera mig för dessa små papperslappar.

Den första kontakten jag hade med frimärken var när jag efter att ha traskat på isiga små gator kom till studiegården, där olika klubbar hade sina träffar. Det var också ett vandrarhem.

I ett av rummen satt en flertal äldre, bestämda herrar i kostym, någon i bara tröja. Jag hade naturligtvis ingen kostym, och jag var nybörjare på området. En äldre dam fanns där också, säkert en pensionär.

En handlare hade vräkt ut

en stor hög olika äldre brev och vykort på ett bord. Runt det samlades kostymnissarna som hökar vid ett byte. Alla slet och vände i breven. Synade med ögon, lupp eller förstoringsglas de fynd man just gjort. Jag tror att det var ett enhetspris på två kronor styck för breven. Och kanske fick man mängdrabatt om man köpte tio eller tjugo på samma gång.

Det var som en egen värld där i rummet. Helt främmande för mig.

Snabba motivval!

”Det är ju ingen som tar hand om dig”, sade den gamla damen. ”Ja, då får väl jag göra det då.” Och så gjorde hon det, och frågade vad jag ville samla. ”Jag är väldigt intresserad av sport”, sade jag. ”Ishockey brukar jag titta på. Kungar och kungligt och deras vilda liv är jag kan-

ske ännu mer intresserad av.” Och så fick det bli.

Min kille var också samlare. Han hade stora högar av material. Där rotade vi fram massor av kungar och kungligheter. Vi valde ut dem med fina stämplar, för det skulle det vara, hade jag lärt mig.

Sverige började man med så klart. På den tiden, för så där 30 år sedan, fanns det väl nästan bara små frimärken med kungligheter. Och nästan precis allt var stämplat med rundstämplar. I modernare tid, särskilt med vår nuvarande kung med familj, har det getts ut en mängd olika block.

Svenska slott har även förekommit rätt rikligt i utgivning. Magnus Gabriel De la Gardies pampiga slott Läckö finns t.ex. på ett märke från 2010. Men hans stora slott Makalös i Stockholm har jag inte hittat på

Miniarket Kungliga jubileer som gavs ut 2016, då Carl XVI Gustaf fyllde 70 år.

något märke. Och slottet finns inte längre. En piga slarvade en gång med aska och glöd, och hela rasket försvann i eld och lågor.

Varierande inköpspriser

Damen som hjälpte mig med att komma igång med samlandet kollade vilka kungar och annat som fanns i hennes egna samlingar. Klubben hade också tagit hem ett antal urvalshäften, och ur dem har jag också plockat hem ett och annat.

De gamla "frimärksuvarna" dök snart upp och undrade vad jag var för en, och vad jag samlade. Efter att jag berättat det, kom flera av dem med sina album och påsar och ville sälja. Det var mycket populärt. "Du behöver bara betala 50 % av värdet, förstår du."

Sådana priser var det då. I dagens läge får man kanske bara 10 % av det nominella. Vilken otrolig skillnad på tider och priser! För att inte tala om de priser, som auktionsfirmor vill ge då man försöker sälja något. Är det någon procent kanske? Snart blir det väl bara promille. Och mycket går inte ens att sälja.

Jag köpte naturligtvis en hel del märken för 50 %. Dyrt, men kanske roligt. Så småningom köpte jag också en del kort och brev. Fina saker, med bra motiv och stämplat. Gärna lite äldre material.

Album skulle också köpas, och även en pincett behövde jag. Den var mycket svår att använda för stela fingrar.

Damen som blev min mentor hjälpte mig då och då. Hon bjöd även hem mig till sin villa. Där plockade vi fram en massa märken med kungligheter, inte bara från Sverige, utan även från Norge och Danmark. Hon hade en mängd album i bokhyllorna. Jag tror att hon gav mig märkena nästan gratis, eller i alla fall väldigt billigt, inte några 50 % i alla fall.

Hon bjöd även på mat, och jag fick också äran att bjuda hem henne på en enklare middag. Potatis och torsk skulle det bli. Potatisen skalades, men när torsken skulle kryddas ville jag använda någon ny citronpeppar. Nej, det passade inte, tyckte hon, så burken rycktes bort. Det blev något annat.

Ställde ut

Jag samlar inte märken varje dag. Nej då, det finns mycket annat att göra här i livet. Men jag går oftast på mötena runt om i grannstäderna. Lyssnar på vad som sägs, och på olika föredrag, ser på bilder och märken.

Vykort ingår naturligtvis också i samlingen. Här ett från förra seklets början, med kung Oscar II omgiven av sin son och sonson, som senare blev kung Gustaf V (t.v.), resp. Gustaf VI Adolf (t.h.).

Det finns verkligen många olika sätt att samla på.

På en utställning 1995 ställde jag faktiskt ut min samling ishockeymärken. Den fick jag brons för samt ett diplom. Senare ställde jag även ut en förbättrad samling i Sollentuna, men där blev det emellertid ingen medalj, bara ett omnämnande. Det var inte samma jury.

Gillar brevklipp!

Att samla frimärken tycker jag går ut på att få tag i nya frimärken till samlingarna. Jag sysslar väldigt gärna med brevklipp. Jag tycker det är trevligt

I samlingen "Kunligheter" ingår förutom det svenska kungahuset, även det norska och danska. Här ser vi t.v. kung Harald V med drottning Sonja. I mitten ett märke med kronprins Haakon, och t.h. hans hustru kronprinsessan Mette-Marit.

T.v. kung Frederik IX av Danmark med sin gemål drottning Ingrid. T.h. ser vi hans dotter, den nuvarande regenten i Danmark, drottning Margrethe II.

→ att tvätta dem och stryka av klistret med fingret. Jag lägger ut dem till tork på tidningar, och därefter lägger jag in dem i en telefonkatalog för pressning.

Nästa dag plockas allt ut och sorteras. Godkända frimärken sätts då kanske in i album eller läggs i små påsar.

Att i detta nådens år 2018 försöka följa detta mönster går inte alls! Märkena har nu ett olösligt klister och de går inte att tvätta av. Teknisk sprit och

rödsprit har väl provats, men jag tror inte det är så användbart. En liten flaska teknisk sprit kostar nämligen bortåt 50 kronor. Det blir ganska dyrt när man skall tvätta kilovis med klipp.

Tackbrev från kung Frederik!

En kul grej är att jag har ett tackbrev från kung Frederik IX i min samling. Anledningen till det är att min pappa blev nor-

disk mästare i banskjutning i Vejle i Danmark. Vejle ligger söder om Århus. Pappa fick ta emot priset ur kungens hand. Det finns det ett foto på, men inget frimärke med anledning av tävlingarna.

Frimärken med kungen och drottning Margrethe finns det dock gott om. Margrethe är som vi vet storörkare, men en mer positiv egenskap är att hon har en konstnärlig ådra. Jag tror att hon också har designat ett frimärke.

Några favoriter

Det finns några vykort som jag tycker speciellt mycket om. Ett är med prinsessan Ingrid av Sverige som ung. Kortet är utgivet av välkända Axel Eliassons förlag i Stockholm.

Ett annat föreställer Oscar II, kung av Sverige och Norge, i paraduniform, med ordnar och medaljer och stora axelklaffar. T.o.m. värja har han, som en riktigt kung skall ha.

Jag har också några små frimärken från Island med kungarna Christian IX och Frederik VIII.

Grönland har Danmark som överhet. Först med Christian X som kung, därefter Frederik IX och nu Margrethe II.

Det finns även en del märken och vykort med slott i mina samlingar, även med förlovningslottet Solliden.

"Med folket för fosterlandet" var Gustaf V:s valspråk. Gustaf VI Adolf valde "Plikten framför allt". Vår nuvarande kung har "För Sverige i tiden". Vad den blivande drottning Victoria väljer återstår att se. □

Ett förstadagskuvert med ett österrikiskt frimärke utgivet till VM i ishockey 1967 i Wien. Vinjetten på kuvertet är ett påklistrat äkta foto!

